

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Bavohumaniora te GENT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 36996-112169

Instellingsnummer 36996

Instelling Sint-Bavohumaniora

Directeur Hilde ALLAERT

Adres Reep 4 - 9000 GENT

Telefoon 09-267.96.11

Fax 09-267.96.12

E-mail sint.bavohumaniora@sbhg.be

Website <http://www.sbhg.be>

Bestuur van de instelling Sint-Bavohumaniora

Adres Reep 4 - 9000 GENT

Scholengemeenschap SGKSO Edith Stein Gent-Centrum

Adres Reep 4 - 9000 GENT

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-10-2016, 04-10-2016, 05-10-2016, 06-10-2016, 07-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 09-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Geert POLFLIET

Teamleden Erik DE BOU, Elly DE KEYSER, Wouter SCHELFHOUT, Immanuel SYNAEVE, Fannie TALLIEU, Erik VAN NIEUWENHUYZE, Greet VERHELST, Jos VERMIJL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2012/7841/003 en D/2012/7841/004)	8
4.1.1.2 Wiskunde in aso tweede graad (leerplan D/2002/0279/047)	9
4.1.1.3 Economie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en in aso derde graad in de studierichting Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen en Economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050 en D/2006/0279/051)	11
4.1.1.4 Informatica in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Wetenschappen (leerplan D/2011/7841/039)	14
4.1.1.5 Aardrijkskunde in aso derde graad (leerplannen D/2004/0279/028 en D/2012/7841/023).....	16
4.1.1.6 Frans in aso derde graad (leerplannen D/2014/7841/004 en D/2014/7841/005)	18
4.1.1.7 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	21
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	22
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	23
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	24
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	25
5.1 Leerbegeleiding.....	25
5.2 Evaluatiepraktijk	27
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	30
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	32
7.1 Wat doet de school goed?	32
7.2 Wat kan de school verbeteren?	32
7.3 Wat moet de school verbeteren?	32
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De middenschool en de bovenbouw van de Sint-Bavohumaniora in Gent hebben elk een eigen schoolnummer. Ze functioneren als een pedagogisch geheel en profileren zich als dusdanig. In het verslag omschrijven we ze als 'de school'. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Behalve voor de vakken, zijn de verslagen identiek. Ze dienen samen gelezen te worden om een volledig beeld te krijgen van de school.

2 SAMENVATTING

De Sint-Bavohumaniora is een middelbare school, gevestigd in het centrum van Gent. Ze heeft een breed studieaanbod in de richtingen van het algemeen secundair onderwijs in de eerste, tweede en derde graad. De school heeft een internaat. Het leerlingenaantal is stabiel.

Het algemeen beleid wordt aangestuurd door een directieteam dat bestaat uit twee directeurs, een adjunct-directeur en een logistiek directeur. De eindverantwoordelijkheid voor de school berust bij de directeur van de bovenbouw. Met een doortastende aanpak, oog voor inspraak en open communicatie neemt het directieteam de dagelijkse leiding waar, ondersteund door de inzet en het engagement van het personeel.

Het erkenningsonderzoek kwam tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod van de school verspreid over de graden, zowel in de basisvorming als in het specifieke gedeelte. De leerplanrealisatie voldoet voor alle onderzochte vakken, behalve voor informatica in de tweede graad. Dit tekort heeft geen invloed op het eindadvies. De leerplanrealisatie voor wiskunde in de tweede graad en Frans in de derde graad kunnen als voorbeelden van goede praktijk gelden. De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) in voldoende mate na, onder meer aan de hand van een brede waaier aan schoolactiviteiten.

De leerbegeleiding vertrekt vanuit de algemene zorg voor leerlingen. Dit is een belangrijk aandachtspunt in het pedagogisch project van de school. In het algemeen is dit een performant proces, mee ondersteund door de leerlingbegeleiders. De remediëringaanpak verloopt in een aantal gevallen fragmentarisch en met verschillende diepgang, afhankelijk van de betrokken leraar.

Ook de evaluatiepraktijk beantwoordt aan de algemene kwaliteitseisen en de vereisten binnen de erkenningsonderzoeken. Vakafhankelijk is er nog ruimte voor de verdere afstemming van de evaluatie op de vakattitudes en vaardigheidsgerichte leerplandoelen.

De school is doordrongen van het belang van het streven naar kwaliteitsvol onderwijs en van interne kwaliteitszorg. Ze brengt de effecten van heel wat acties in kaart en stuurt het beleid of de operationele werking bij op basis van de resultaten. De systematiek van cyclische controle of zelfevaluatie vertoont nog hiaten.

De school krijgt een gunstig advies voor de 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Ook het vervullen van deze erkenningsvoorwaarde is een voorbeeld van goede praktijk, omwille van de manier waarop deze materie beheerd wordt. Er werden geen inbreuken op de overige regelgeving vastgesteld.

Op grond van de bovenstaande bevindingen besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	biologie, wiskunde	economie, informatica
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	biologie, wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	biologie, wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	biologie, wiskunde	biologie, informatica
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	aardrijkskunde, Frans	economie, Frans
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	aardrijkskunde, Frans	aardrijkskunde, economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	aardrijkskunde, Frans	economie
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	aardrijkskunde, Frans	
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	aardrijkskunde, Frans	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	aardrijkskunde, Frans	Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	aardrijkskunde, Frans	aardrijkskunde
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	aardrijkskunde, Frans	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	aardrijkskunde, Frans	aardrijkskunde, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	aardrijkskunde, Frans	aardrijkskunde

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2012/7841/003 en D/2012/7841/004)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De infrastructuur, de leermiddelen en de leerbegeleiding ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk is transparant.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen voldoende. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen, maar het is niet evenwichtig. De wetenschappelijke vaardigheden, het 'leren onderzoeken/onderzoekend leren' vormen te weinig het uitgangspunt. Het onderscheid tussen de studierichting wetenschappen en de andere studierichtingen is tevens te veel gebaseerd op de verdiepende leerplandoelstellingen en te weinig op het aanbod van de algemene en basisleerplandoelstellingen.
<i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	
Uitrusting	De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De lessen vinden plaats in een lokaal met voorzieningen zoals gevraagd door het leerplan. De leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelen zijn aanwezig, behalve een stereo-demonstratiemicroscop met flexcam. De lokalen zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. Ze zijn ook uitgerust met een computer met internetverbinding en een beamer. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen.
<i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De leerlingenresultaten voldoen in ruime mate. De toetsen en examens zijn representatief voor de aangeboden leerinhouden en het niveau voldoet. De vraagstelling is verzorgd, gevarieerd, rijk geïllustreerd en ingebed in voor de leerlingen herkenbare contexten. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling. Toetsen en examens worden met zorg gecorrigeerd. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen. De leerplandoelstellingen komen aan bod, maar op een onevenwichtige manier. De evaluatie van de praktische vaardigheden en vakattitudes in het kader van 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' komt in de studierichting wetenschappen slechts sporadisch en in de niet-wetenschappelijke studierichtingen te weinig of niet aan bod. Er zijn ook geen duidelijke criteria.
<i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen rustig en in een veilig leerklimaat. Leerlingen krijgen leerkansen via onderwijsleergesprekken en leerlingactieve werkvormen. De leerlingen werken gemotiveerd mee. Het ondersteunend materiaal en het eigen cursusmateriaal is leerplangericht, overzichtelijk, rijk geïllustreerd en duidelijk gestructureerd. De instructietaal is verzorgd. De lesopbouw is gestructureerd. Leraren zorgen voor remediëring en geven feedback. Op toetsen en examens weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. Overhoringen zetten de leerlingen aan tot regelmatige studie en bereiden goed voor op de examens.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en de gelijkgerichte leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking. Lesmateriaal en evaluatievragen worden vlot uitgewisseld. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking verder te verhogen.

4.1.1.2 Wiskunde in aso tweede graad (leerplan D/2002/0279/047)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De leerplandoelen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de leerlingen de onderwijsdoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplanrealisatie is een voorbeeld van goede praktijk. Het onderwijsaanbod beantwoordt in ruime mate aan de leerplandoelstellingen. De leraren plannen de lessen nauwgezet om een evenwichtige spreiding van de verschillende leerstofonderdelen te garanderen. Het nagestreefde beheersingsniveau is conform de verwachtingen van het leerplan. De leraren realiseren de ICT-verwachtingen in het leerplan. De vakgroep bewaakt de samenhang in de tweede graad in voldoende mate.

Het leerplan verwacht dat de leerlingen kennis verwerven, maar ook werken aan de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes. Tijdens het oplossen van oefeningen ligt de klemtoon overwegend op het technische aspect en in mindere mate op de ontwikkeling van de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid) en vakgerichte attitudes. Problemen uit de leefwereld komen overwegend voor bij het maken van oefeningen en minder bij het aanbrengen van nieuwe leerinhouden. De inlossing van deze eisen hangt af van de betrokken leraar.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De didactische uitrusting van de leslokalen beantwoordt in voldoende mate aan de minimale materiële leerplanvereisten. De beschikbaarheid van passer en geodriehoek is niet optimaal. De school reikt voldoende actuele leermiddelen aan voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Ze heeft ervoor gezorgd dat elke leraar gebruik kan maken van minstens één computer met een degelijk projectiesysteem. Het doelgericht inzetten van dit materiaal verschilt per leraar. De leerlingen maken op zinvolle wijze gebruik van het grafisch rekentoestel. De leraren gebruiken het digitaal platform ter ondersteuning van de leerbegeleiding door het aanbieden van leertips, extra oefenmateriaal en verbeterseleutels.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bevat overwegend positieve kenmerken. De evaluatie bestrijkt de leerplancomponenten op evenwichtige wijze en is representatief voor het leerstofaanbod. De vraagstelling in de examens is degelijk en de normering voldoet. Bij sommige toetsen is er een zinvolle inzet van ICT. De puntenverdeling voor de examens is transparant en beantwoordt aan het gewicht dat het leerplan aan de verschillende componenten toekent. De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht op toetsen en examens. Ze krijgen voldoende feedback op de behaalde resultaten, gekoppeld aan eventuele remediëringsoefeningen. In alle lesgroepen streeft men een meer dan gemiddeld niveau na. De klemtoon ligt overwegend op de bovengrens van het verwachte beheersingsniveau in de leerplannen. Het bereiken van dat niveau lukt relatief goed, behalve in de studierichting Economie. Er zijn ook enkele werkpunten. De examens en toetsen bevragen zowel rekenvaardigheid als de andere vakgebonden vaardigheden, maar de klemtoon ligt vaak op rekenvragen. De evaluatie is overwegend productgericht hoewel de eindtermen en de leerplannen naast kennis ook de ontwikkeling en evaluatie van vaardigheden en vakgebonden attitudes benadrukken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen sluitende afspraken gemaakt. De gelijkgerichtheid binnen de evaluatiepraktijk in de tweede graad is nog niet optimaal. Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor de wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten. De resultaten van de peilingsproeven wiskunde in Vlaanderen zijn besproken in de vakgroep. Ze hebben nog geen aanleiding gegeven tot een discussie over de eigen onderwijskwaliteit of over gewenste veranderingen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Er is voldoende aandacht voor de preventieve leerbegeleiding. De vakgroep krijgt bij de start van het schooljaar een overzicht van alle leerlingen die bijzondere zorg vragen. Voor leer- en ontwikkelingsstoornissen nemen de leraren de passende maatregelen. Het onderwijs verloopt overwegend rustig en gestructureerd. Het studiemateriaal is afgestemd op het niveau van de leerlingen. De inschakeling van de ICT-mogelijkheden in het kader van binnenklasdifferentiatie gebeurt veeleer beperkt.

De aandacht voor de instructietaal en de vaktaal is goed. Het verwoorden van oplossingsstrategieën hangt af van de betrokken leraar.

De koppeling van de preventieve leerbegeleiding aan de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' verschilt per leerjaar. Dit komt expliciet aan bod in het derde jaar, in het vierde leerjaar veeleer impliciet. De leraren vullen de digitale agenda niet altijd met dezelfde zorg en duidelijkheid in, ondanks de richtlijnen van de school. Dit is een gemiste kans voor de realisatie van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.

De curatieve leerbegeleiding uit zich onder meer in het aanbieden van remediëringsoefeningen of het geven van extra taken. De remediëring is zowel afgestemd op de noden van de leerlingen als op de leerplandoelen. De leraren zetten het elektronische leerplatform in als remediëringsforum.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Het professioneel engagement voor het vak, de vakinhoudelijke overlegcultuur en de wekelijks ingeroosterde vakvergaderingen hebben een positieve invloed op de leerplanrealisatie. De vakgroepwerking getuigt van ruime professionele collegialiteit en is afgestemd op de vakdeskundigheid en het werken in team.

Elke leraar krijgt voldoende kansen om zich op alle domeinen te professionaliseren. De voorbije twee schooljaren volgden de leraren zowel vakgerichte als algemeen pedagogische nascholingen. Indien gewenst doet de vakgroep een beroep op de pedagogische begeleidingsdiensten.

4.1.1.3 Economie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en in aso derde graad in de studierichting Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen en Economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050 en D/2006/0279/051)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet. De evaluatiepraktijk is voldoende valide en representatief.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Conform de verwachtingen van het leerplan ontwikkelen de leerlingen voldoende kennis over de belangrijkste economische concepten en hun onderlinge verbanden. Het blijft echter niet bij kennisoverdracht. De leerlingen passen de opgedane inzichten toe bij een aantal opdrachten tijdens de lessen en er is aandacht voor het leggen van meer complexe verbanden tussen verschillende leerinhouden via uitgebreidere en zelfgestuurde opdrachten. Hierdoor voldoet het beheersingsniveau van de leerplanrealisatie. Toch ligt er, vooral in de derde graad, soms veel nadruk op uitbreidingsleerstof waardoor de lestijd om opdrachtgestuurd te kunnen werken wordt ingeperkt.

Via een geheel van opdrachten, zowel in de tweede als de derde graad, gaat er voldoende aandacht naar het werken aan onderzoekscompetentie. Ondanks de relevante thema's bij de onderzoekopdrachten gaat er in de tweede graad nog weinig gerichte aandacht naar het zelf leren stellen van onderzoeksvragen. In de derde graad is er hier meer aandacht voor, ook omdat de leerlingen zelf het thema en de onderzoeksvragen mogen kiezen. Er gaat voldoende aandacht naar het opzoeken en analyseren van bronnenmateriaal, maar vooral in de derde graad ontbreekt de lestijd om dit ook in de klas te begeleiden. Dit is zowel te wijten aan leerinhouden die uitgebreider worden behandeld dan het leerplan verwacht, als aan de vele uitstappen die de onderwijstijd inperken. De leerlingen presenteren hun bevindingen aan de medeleerlingen, maar er is niet steeds tijd om de conclusies met elkaar te confronteren.

Verder is er voldoende aandacht voor integratie van actualiteit, zowel vanuit de actualiteitsopdrachten als vanuit het inspelen op het nieuws tijdens de lessen. ICT wordt op voldoende wijze geïntegreerd tijdens de lessen. Naast het leren opzoeken van informatie, tekstverwerkings- en presentatievaardigheden is er ook voldoende aandacht voor het leren werken met een rekenblad en het maken van grafieken.

De vakgroep verhoogt het realiteitsgerichte karakter van de lessen via deelname aan de openbedrijvendag (met opdracht), bedrijfsbezoeken, sprekers voor de klas en een bedrijfsspel. Bovendien volgen de leerlingen in elk leerjaar van de derde graad nog een seminarie-uur waarin via het werken binnen een 'studentenbedrijf' het getuigschrift bedrijfsbeheer kan worden behaald. Een aantal leerlingen werd vorig schooljaar ook intensief begeleid bij de deelname aan een wedstrijd rond monetair beleid waarmee schitterende resultaten werden behaald.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De uitrusting voldoet. De vakgroep heeft voldoende toegang tot ICT-infrastructuur. In de namiddag ligt dat echter moeilijker door de vaste inroostering van de ICT-lessen. De vakgroep geeft de nood aan meer flexibel inzetbare ICT-infrastructuur aan.
---	--

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie gebeurt aan de hand van toetsen, examens en opdrachten. Die peilen naar een geheel van reproduceerbare kennis, toepassingsvaardigheden en inzichten. Het niveau van de vraagstelling in toetsen en examens is hoog in alle leerjaren. De leraren koppelen de vraagstelling geregeld aan authentiek contextmateriaal. De evaluatie is valide, eenduidig, transparant en representatief voor de leerplandoelstellingen.

Bij het werken aan de verschillende (onderzoeks)opdrachten worden een aantal competenties op een leerplangerichte wijze geëvalueerd. Het is voor de leerlingen voldoende duidelijk op welke criteria ze worden beoordeeld. De leraren geven tussentijdse en eindfeedback binnen een procesmatige aanpak. In de derde graad gebeurt deze feedback vooral digitaal, wat voor de leraren tijdbelastend is. Aangezien zowel in de tweede als derde graad dagelijks werk een veeleer beperkt deel uitmaakt van de totale evaluatie (resp. 33 % en 25 %), vormt de evaluatie van de (onderzoeks)opdrachten een weinig representatief onderdeel van het eindtotaal.

De jaarresultaten van de leerlingen zijn overwegend goed. In de tweede graad zijn er wat meer jaartekorten, maar deze sporen met de resultaten bij de andere vakken.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De leraren ondersteunen het leerproces via voldoende kleine toetsen en taken over de basisinhouden, afgewisseld met herhalingstoetsen om het studeren van grotere gehelen te ondersteunen. Er is daarbij ook een logische opbouw over de leerjaren heen. Het partiële examen in de derde graad kan een extra kans bieden aan de leerlingen om de leerinhouden te beheersen, maar dan vooral op voorwaarde dat de bevraagde leerinhouden opnieuw aan bod komen in de eindexamens. Na toetsen en examens is er veel aandacht voor feedback. Remediëring kan deels gebeuren tijdens de lessen via een gedifferentieerde coaching.

Bij tekorten op toetsen en/of moeilijkheden met de leerstof wordt remediëring aangeboden. De vakgroep maakt gebruik van klassikale hertoetsen indien het klasgemiddelde zeer laag ligt. Bij individuele tekorten en/of moeilijkheden met de leerstof verwachten de leraren dat de leerlingen zelf om bijkomende remediëring vragen. Deze aanpak is voor sommige leerlingen te vrijblijvend. De vakgroep overweegt het gebruik van individuele hertoetsen.

Voor zij-instromers werd een instapcursus uitgewerkt die de leerlingen zelfstandig tijdens de vakantie bestuderen. Eind augustus geven de leraren vijf halve dagen les, gevolgd door een toets. Afhankelijk van de resultaten wordt dan verder geremedieerd. Dit vormt een sterke aanpak.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De leraren zijn zeer geëngageerd en leveren inspanningen om de eigen deskundigheid verder te ontwikkelen. Het overleg met de collega's uit de eerste graad verloopt vlot. De diepgang van het inhoudelijk overleg is echter nog onvoldoende om de hierboven besproken werkpunten met betrekking tot de uitwerking van een leerlijn rond activerende (onderzoeks)opdrachten en procesevaluatie over de drie graden heen samen aan te pakken. Er is informeel overleg met collega's economie uit andere scholen. De vakgroep is vragende partij naar structureel schooloverstijgend overleg. Een antwoord hierop zou in de toekomst geboden worden vanuit intervisiegroepen op het niveau van de scholengemeenschap.

4.1.1.4 Informatica in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Wetenschappen (leerplan D/2011/7841/039)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen rond de verschillende competenties in onvoldoende mate. De evaluatie is onvoldoende representatief voor alle competenties.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de competentie 'Op een probleemoplossende manier met toepassingsprogramma's werken' ontbreken in het aanbod, zowel in de studierichting Economie als in Wetenschappen. Het leerplan eist dat een aantal doelstellingen van deze competentie in elke andere competentie wordt gerealiseerd. Bovendien schrijft het leerplan voor dat de leerplandoelstellingen uit verschillende competenties geïntegreerd aangeboden worden. Deze voorschriften worden onvoldoende gevolgd, onder meer omdat de vakgroep het leerboek laat primeren op het leerplan. Mede door relatief veel lesuitval ontbrak vorig schooljaar in enkele klassen het aanbod rond de competentie 'Multimediaal materiaal aanpassen, hanteren en integreren' en waren er hiaten in het aanbod rond 'Veilig en functioneel gegevens raadplegen, delen en uitwisselen'.

Er zijn ook knelpunten rond competentiegericht onderwijs. De vakgroep heeft voldoende aandacht besteed aan kennis en vaardigheden, maar onvoldoende aan de ontwikkeling van inzicht en attitudes.

De vakgroep biedt de leerplanonderdelen 'Computers, gegevensbeheer, netwerken en internet', 'Tekstverwerking' en 'Rekenblad' volledig en op het verwachte beheersingsniveau aan. De leraren besteden echter meer tijd aan de leerplanonderdelen 'Tekstverwerking' en 'Rekenblad' dan vooropgesteld in het leerplan. Hierdoor staat de realisatie van de doelstellingen in de andere leerplanonderdelen onder druk. In de lessen rond de toepassingspakketten ligt bovendien de nadruk overwegend op de gebruikersgeoriënteerde vaardigheden en onvoldoende op het probleemoplossend denken.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De didactische uitrusting beantwoordt aan de minimale materiële leerplanvereisten. De school beschikt over volledig uitgeruste computerlokalen, aangesloten op een netwerk. Het computerpark wordt up-to-date gehouden en bevat de meest recente legale software.
	De leraren maken gebruik van een projectiesysteem voor computerbeelden en van schermcontrolesoftware. Zowel de vakgroep als de leerlingen maken gebruik van het elektronische leerplatform. In alle lessen beschikt elke leerling over een computer. Over het algemeen worden de leermiddelen adequaat ingezet voor het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De lacunes in het aanbod vertalen zich in de evaluatie, waardoor het eindcijfer geen correct beeld oplevert over de beheersing van de leerplandoelstellingen. De evaluatie is onevenwichtig. Voor een aantal leerplanonderdelen ontbreekt een evaluatie volledig of is ze niet representatief voor het leerplan, noch wat betreft de volledigheid noch wat betreft het beheersingsniveau. Over het algemeen komt de evaluatie van de probleemoplossende vaardigheden te weinig expliciet aan bod en situeert de vraagstelling zich zelden binnen een authentieke context. Verder is de evaluatie overwegend productgericht. De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen en hanteert momenteel geen objectieve criteria om de attitudes te meten. Ook op schoolniveau bestaan er hierover geen afspraken. De evaluatie betreffende de 'Tekstverwerking' en 'Rekenblad' en deels 'Computers, gegevensbeheer, netwerken en internet' is valide en representatief voor deze leerplanonderdelen. De gedetailleerde vermelding van zowel de puntenverdeling als de evaluatiecriteria komt de transparantie ten goede.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De koppeling van de preventieve leerbegeleiding aan de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' is veeleer impliciet. De klemtoon ligt vooral op de curatieve leerbegeleiding. De leraren verwachten dat de leerlingen zelf remediëringsinitiatieven nemen door onder meer vragen te stellen via het elektronisch leerplatform of gebruik te maken van een wekelijks remediërmoment tijdens de middagpauze. De vakgroep evalueert onvoldoende de doeltreffendheid van de remediëring. Een variërende vraagstelling, klasgesprek en individuele bijsturing kenmerken de bijgewoende lessen. Alternatieve werkvormen komen minder voor. Men neemt overwegend de houding aan van coach en steeds minder de houding van kennisoverdrager, dit is een positieve aanpak. Het leermateriaal is afgestemd op het niveau van de leerlingen. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen aan te wakkeren, neemt de school deel aan de Belgische informatica-olympiade.

Het leerplan schrijft voor dat de school moet streven naar een situatie waarbij niet meer dan twintig computers gelijktijdig in gebruik zijn. De school respecteert deze richtlijn onvoldoende waardoor de effectieve begeleiding en efficiënte opvolging en evaluatie van de leerlingen in het gedrang komen.

Het taalgebruik door de leraar is overwegend verzorgd en de aandacht voor de vaktaal is goed.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep krijgt voldoende kansen om zich op alle domeinen te professionaliseren.
Overleg
Vorming

De nieuwe vakgroep geeft blijk van motivatie, inzet, betrokkenheid met het schoolgebeuren en de wil om mee te evolueren met de nieuwe visie op het informaticaonderwijs.

4.1.1.5 Aardrijkskunde in aso derde graad (leerplannen D/2004/0279/028 en D/2012/7841/023)

Voldoet

De leerplandoelen van de basisvorming worden in voldoende mate gerealiseerd. Deze van het specifiek gedeelte in de pool wetenschappen worden nipt voldoende gerealiseerd. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De continuïteit in de attributies en de inhoudelijke deskundigheid van de vakgroep zorgen voor een kwaliteitsvolle uitwerking van de aangeboden inhoud. Door de dynamiek waarmee het aanbod actueel wordt gehouden, is het aanbod in de loop van de jaren geëvolueerd. Bij die evolutie werden persoonlijke inzichten echter niet meer systematisch getoetst aan de verwachtingen van de leerplannen. Daardoor is de realisatie niet in alle leerjaren en studierichtingen evenwichtig.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

In de studierichtingen buiten de pool wetenschappen worden de thema's in de planning logisch gespreid over de wekelijkse lestijd in de beide leerjaren. In een aantal lesgroepen wordt de tijdsbesteding voldoende bewaakt en wordt een vrij evenwichtig aanbod bereikt. In de andere lesgroepen wordt aan de thema's uit de fysische aardrijkskunde echter meer tijd besteed dan gepland, soms omdat inhouden verwerkt worden die supplementair zijn aan de verwachtingen van het leerplan. In die groepen blijft de uitwerking van de leerplandoelen rond draagkracht en mondiale verschuivingen en deze over verstedelijking en ruimtelijke ordening oppervlakkig en werden vorig schooljaar de leerplandoelen over het West-Europese weer niet aangeboden. Voor alle leerlingen is er een kwaliteitsvol uitgewerkte excursie. De thema-overschrijdende doelen krijgen over het algemeen voldoende aandacht doorheen de graad. Alleen de doelgerichtheid bij de behandeling van geografische informatiesystemen (GIS) is beperkt.

In de studierichtingen binnen de pool wetenschappen hebben de leerlingen twee wekelijkse lestijden in het eerste leerjaar en één wekelijkse lestijd in het tweede leerjaar. De spreiding van de thema's over de beide leerjaren volgt de keuze die voor de andere studierichtingen gemaakt werd. Dit is weinig logisch omdat daardoor in het eerste leerjaar slechts een pakket leerplandoelen opgenomen wordt waarvoor het leerplan suggereert er minder dan de helft van de beschikbare lestijd in de graad aan te besteden. In dit eerste leerjaar worden nagenoeg alle geplande leerplandoelen aangeboden, al is de uitwerking van de doelen over satellietbeelden en het ontstaan van het zonnestelsel beperkt. In enkele lesgroepen is dat ook het geval voor de deelthema's voedselvoorziening en hulpbronnen. In het tweede leerjaar is het aanbod minder volledig. Er is te weinig beschikbare tijd en aandacht om de leerplandoelen die gekoppeld zijn aan de realisatie van de specifieke eindtermen voor de pool wetenschappen kwaliteitsvol aan te bieden. Er ontstaan hiaten met betrekking tot de doelen over bodems en het keuzethema. In een van de lesgroepen werd het thema verstedelijking en ruimtelijke ordening met weinig diepgang behandeld. Voor alle leerlingen is er een kwaliteitsvol uitgewerkte excursie. De thema-overschrijdende doelen krijgen over het algemeen voldoende aandacht doorheen de graad. Alleen de doelgerichtheid bij de behandeling van GIS is beperkt.

De school plant voor de realisatie van de leerplandoelen over onderzoekscompetentie in de pool wetenschappen een lesuur in het complementair gedeelte van de lessentabel. De richtlijnen die ontwikkeld werden voor de leerlingen bevatten de nodige stappen en aandachtspunten. Omdat er vorig schooljaar geen aardrijkskundige thema's gekozen werden, kan de praktische uitvoering daarvan niet beoordeeld worden.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. Ze worden doelgericht ingezet. Het vaklokaal is goed ingericht en aangekleed. Toch vinden nog een beperkt aantal lessen plaats in een lokaal waar de vereiste wandkaarten niet beschikbaar zijn. De leerlingen voeren geregeld ICT-opdrachten uit.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De quotering voor dagelijks werk gebeurt aan de hand van toetsen en taken. De opgaven en vragen, ook bij de examens, gaan voldoende uit van de leerplandoelen. Ze zijn duidelijk geformuleerd en veelal gebaseerd op bronnenmateriaal. Waar mogelijk zijn ze verwerkt in actuele contexten. De quotering is transparant.

Inhoudelijk volgt de evaluatie het aanbod waardoor de socio-economische thema's in een aantal lesgroepen een beperkt gewicht krijgen. In de studierichtingen uit de pool wetenschappen zijn vragen die peilen naar het bereiken van de leerplandoelen die gekoppeld zijn aan de specifieke eindtermen te weinig aanwezig. De behaalde scores die aan de delibererende klassenraad worden voorgelegd zijn daardoor in een aantal gevallen geen goede weergave van de mate waarin de leerling het geheel van de leerplandoelen bereikt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen beschikken over duidelijk cursusmateriaal en een atlas. In sommige lesgroepen kunnen ze ook rekenen op verdere ondersteuning via het leerplatform. Door middel van onderwijsleergesprekken verwerken ze de meeste inhoud. Daarnaast komen activerende werkvormen voor die afgestemd zijn op het beheersingsniveau van de doelen. De excursie wordt ondersteund met degelijk uitgewerkte bundels. De combinatie van de studie van het excursiegebied vooraf, de terreinwaarnemingen zelf en de naverwerking ervan zorgen voor een sterke uitwerking van de opgenomen leerplandoelen.

De leerlingen weten goed wat verwacht wordt bij de evaluatie. Ze kunnen rekenen op feedback. In sommige lesgroepen wordt die feedback meegenomen in het leerproces of de bijsturing daarvan.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroep volgt veelvuldig nascholing. De opgedane inzichten worden geïmplementeerd in de lespraktijk. Het ingeroosterd lesuur voor overleg wordt in de derde graad nagenoeg niet benut om het aanbod en de evaluatie te harmoniseren en representatief te maken voor het leerplan.

4.1.1.6 Frans in aso derde graad (leerplannen D/2014/7841/004 en D/2014/7841/005)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. Het aanbod van de eindtermen is volledig en evenwichtig. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het aanbod van de eindtermen is volledig. Het is afgestemd op het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. De vaardigheden krijgen ruime aandacht.

De leraren maken gebruik van een leerwerkboek aangevuld met eigen ontwikkeld lesmateriaal dat afgestemd is op de leerplandoelen. Het lesmateriaal voor de receptieve en de productieve vaardigheden beantwoordt aan de gevraagde tekstkenmerken van de leerplannen. De vakgroep waakt erover dat de verschillende tekstsoorten aan bod komen. Het aanbod van prescriptieve teksten is voorhanden, maar in verhouding beperkter. Er is uitgebreide aandacht voor artistiek-literaire teksten. De leraren bieden de ondersteunende kennis geïntegreerd aan in de verschillende vaardigheden en binnen betekenisvolle contexten. Er is een toenemend aanbod aan taaltaken. De leerlingen reflecteren over taal en taalgebruik.

De horizontale en verticale samenhang van het aanbod wordt bewaakt aan de hand van leerlijnen voor de vaardigheden en de kenniscomponent.

De invulling van het specifieke gedeelte is doordacht en conform het leerplan. Een leerportfolio in de twee leerjaren van de derde graad levert een waardevolle bijdrage aan de realisatie van de specifieke eindtermen en is een voorbeeld van goede praktijk. De uitwerking van de onderzoekscompetentie is geconcentreerd in de laatste weken van het tweede leerjaar, wat door leraren en leerlingen als weinig efficiënt ervaren wordt – zowel organisatorisch als didactisch: het bemoeilijkt de procesmatige benadering van deze competentie.

De vakgroep hecht belang aan het consequente gebruik van de doeltaal door leerlingen en leraren, met een positief effect op de spreek- en leerkansen. De leraren gebruiken authentieke teksten en audio- en videofragmenten.

Er is een breed aanbod aan extramurale en extracurriculaire activiteiten met voorbereiding en terugkoppeling in de lessen: o.m. een schoolreis naar Frankrijk en de samenwerking met een Franstalige school bieden extra oefenkansen ten behoeve van de taalvaardigheid en de interculturele competenties. Deze activiteiten hebben een versterkende werking op de vakgebonden attitudes, waarvoor ook in het algemeen voldoende aandacht is.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is leerplangericht en sluit aan bij het onderwijsaanbod. Zowel de receptieve als de productieve vaardigheden komen voldoende aan bod. De vakgroep integreert in de opdrachten maximaal de kennis en vaardigheden. De kenniscomponent wordt doorgaans in betekenisvolle contexten bevraagd. Toch komt het toetsen van contextloze, grammaticale en lexicale of literaire leerinhouden in gesloten oefeningen nog sporadisch in de examens voor.

Bij het toetsen van de vaardigheden is er oog voor de verschillende verwerkingsniveaus: ook het structurerende en beoordelende niveau wordt getest. De meeste tekstsoorten komen in de evaluatiepraktijk aan bod.

De vakgroep heeft een aantal generieke scorewijzers ontwikkeld voor de verschillende vaardigheden en stelt die ter beschikking van de leerlingen op het elektronisch leerplatform. Er is ook aandacht voor de vakattitudes in de evaluatie: onder meer spreekdurf en verzorgd taalgebruik zijn beoordelingscriteria bij de productieve vaardigheden.

De examens voor de studierichtingen van de pool moderne vreemde talen bevatten vragen die gerelateerd zijn aan de extra doelstellingen van het betrokken leerplan. De vakgroep beoordeelt de onderzoekscompetentie in het dagelijks werk en heeft hierbij zowel oog voor het proces als voor het product. De aandacht voor procesevaluatie komt o.a. ook tot uiting in het leerportfolio van de twee leerjaren. Zelf- en peerevaluatie helpen de leerlingen hun eigen leerproces te beoordelen en bij te sturen.

De leraren hebben oog voor de transparantie van de evaluatiepraktijk. De vraagstelling is eenduidig. Soms verwijst de toets of het examen expliciet naar eindtermen of leerplandoelen. De toetsen en examens geven ook de puntenverdeling voor de verschillende vragen duidelijk aan.

De puntenverdeling tussen de verschillende vaardigheden en de kenniscomponent beantwoordt aan de leerplanvereisten. Toch getuigt het relatief grote puntenaandeel van de ondersteunende kennis als apart onderdeel nog van de vroegere aanpak op dit vlak. Ook het grote puntenaandeel van de eindexamens t.o.v. het dagelijks werk bemoeilijkt een meer gespreide beoordeling van de vaardigheden, die nochtans door de leraren – terecht – als noodzakelijk wordt beschouwd.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Een aantal preventieve maatregelen dragen bij tot het optimaliseren van het leerproces. Er heerst een aangenaam leer- en leefklimaat. De leraren zijn gericht op leerwinst. De groeiende aandacht voor activerende werkvormen ondersteunt de motivatie van de leerlingen. De vakgroep maakt gebruik van authentiek leermateriaal in betekenisvolle contexten die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Duidelijke richtlijnen, studietips, instructies en handige leerstofoverzichten helpen de leerlingen in het leerproces. De vakgroep stelt cursussen, toetsen en examens op in een correcte taal en met een verzorgde lay-out. De leerlingentitels zijn in het algemeen ordelijk ingevuld. De vakgroep stimuleert de leerlingen om hun mondelinge en schriftelijke taalgebruik te verzorgen. De leraren verstrekken ook taalondersteuning aan de hand van schema's bij de verschillende vaardigheden. Er is expliciete aandacht voor leerstrategieën.

Voor de curatieve leerbegeleiding stellen de leraren extra oefeningen online ter beschikking. Alle leerlingen kunnen ook terecht bij hun leraren voor extra uitleg. De leraren geven structurele feedback over toetsen en examens en stimuleren de leerlingen om hun fouten te analyseren en te verbeteren. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn er stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen. De betrokken leerlingen worden opgevolgd volgens schoolafspraken via begeleidingsplannen.

Uitrusting

ICT

Leermiddelen

De uitrusting voldoet aan de vereisten van het leerplan. Er zijn vaklokalen voor Frans. De lokalen beschikken over een pc, een beamer en een internetverbinding. Er is een uitgebreid assortiment van Franstalige tijdschriften, boeken, woordenboeken en andere naslagwerken voorhanden in de bibliotheek. Voor het inoefenen van de ICT-vaardigheden staan computerlokalen ter beschikking.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroepwerking is verankerd in het lessenrooster, wat structureel overleg faciliteert. Het overleg behelst zowel organisatorische als didactisch-pedagogische onderwerpen. Er is ook frequent informeel overleg.

De leraren hebben een gedegen inzicht in de leerplandoelstellingen. Ze zijn zich goed bewust van hun sterktes en mogelijke verbeterpunten. De eigen expertise-opbouw en de samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten hebben hiertoe bijgedragen. De vakgroep stelt in overleg de leerstofplanning en de examens op. Hij bespreekt ook de eigen evaluatiemethodiek en de leerlingenprestaties.

De nascholingen zijn vooral aanbodgestuurd, met relatief weinig systematische reflectie over mogelijke nascholingsbehoeften. Nieuwe collega's worden op een kwaliteitsvolle en collegiale manier bijgestaan door een peter/meter en door de hele vakgroep.

De leraren Frans werken ook taaloverschrijdend samen. Toch zijn er op dit vlak nog opportuniteiten voor efficiëntieverhogingen van o.m. de evaluatiepraktijk. Samen met de pedagogische begeleidingsdiensten zijn er al stappen in die richting gezet.

4.1.1.7 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen nipt. De doelgerichtheid om alle VOET bij alle
Doelgerichtheid	leerlingengroepen na te streven is niet expliciet vastgelegd. De school kadert de VOET-werking binnen een lange traditie van extramurale activiteiten en projecten die tot stand komen met veel inzet van het schoolteam. Ook het jaarthema wordt in verband gebracht met de VOET. Er is gerichte aandacht voor ICT in de eerste graad en voor 'leren leren'. Daarnaast rekent men ook op de vakken om VOET bewust na te streven. Bij de invoering van de geactualiseerde VOET in 2010 werd over de aanpak gereflecteerd. Planmatig wordt de uitvoering toevertrouwd aan werk- en vakgroepen die elk het nastreven van een context behartigen. De inspanningen worden bijgehouden in een inventarisatie-instrument. De overzichten die gegenereerd worden op basis van dit instrument, worden weinig gebruikt om de VOET-werking kritisch te evalueren. Door het ontbreken van een globaal plan en systematische bijsturing beschikt de school niet over een voldoende concrete strategie om alle VOET bij alle leerlingen na te streven.
Ondersteuning	De organisatiestructuur is vrijwel beperkt tot de gedecentraliseerde aanpak van de VOET-werking via werk- en vakgroepen. Er is geen overkoepelende coördinatie die deze verder aanstuurt om een draagvlak te creëren en de VOET kwalitatief na te streven.

De inventarisatie wordt gefaciliteerd met een digitaal instrument. Uit de gesprekken en de studie van de ondersteunende documenten blijkt dat het vertrouwen in de deskundigheid van de participanten in veel gevallen terecht is, waardoor de organisatiestructuur vrij adequaat functioneert. De betrouwbaarheid van de inventaris vermindert echter omdat – vooral vanuit de vakken – onterechte linken gelegd worden met VOET en omdat de concrete uitvoering van mogelijk terecht aangeduide linken niet opgevolgd wordt.

Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd. Dit gebeurt niet systematisch, maar blijft beperkt tot losstaande initiatieven. De evaluatie van projecten gaat ook niet altijd uit van de VOET zelf. De betrouwbaarheid van de digitale inventarisatie wordt weinig opgevolgd. In de gesprekken wordt een belangrijke rol toebedeeld aan de pedagogische raad als bewaker van het nastreven van de VOET. Uit de verslaggeving daarover blijkt echter dat de besproken projecten weinig expliciet aan het VOET-kader getoetst worden. De school gebruikt de inventarisatie weinig om informatie op het niveau van de individuele VOET en het bereik bij de diverse leerlingengroepen in kaart te brengen en te evalueren. Ze beschikt daardoor over te weinig concrete informatie om ook haar beleidsmatige aanpak kritisch te bekijken.
Ontwikkeling	Er zijn geen recente professionaliseringsinitiatieven met betrekking tot de algemene aanpak van VOET. Sommige personeelsleden volgen nascholing binnen een aantal domeinen die raken aan VOET, maar dit kadert niet in een traject dat leidt tot het opbouwen van een breed gedragen aanpak voor alle VOET-aspecten.
Uitvoering	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Via diverse projecten, vaak gericht op alle leerlingen uit een bepaald leerjaar, komen VOET uit deze context aan bod. Ook een aantal vakken uit de basisvorming leveren een bijdrage waarbij alle leerlingen betrokken zijn. Projecten voor bepaalde klasgroepen en vakken uit het specifiek gedeelte verhogen de frequentie en diepgang voor deelgroepen van leerlingen.
Socioculturele samenleving	
Technisch-technologische vorming	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De invulling gebeurt vooral vanuit de vakken. Voor het nastreven van de VOET rond techniek begrijpen en 'technisch' begrijpen, worden over de studierichtingen heen vooral linken gelegd met de leerplannen aardrijkskunde, biologie, chemie, fysica, natuurwetenschappen en geschiedenis. Voor het ontwikkelen van een constructief kritische houding doen onder meer de vakken geschiedenis en godsdienst een inspanning. Diverse acties bereiken alleen leerlingen uit bepaalde studierichtingen, maar beogen een gerichte bijdrage aan het nastreven van de VOET. Bedrijfsbezoeken, onder meer door deelname aan de openbedrijvendag voor de leerlingen uit de pool economie zijn daar een mooi voorbeeld van.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school is gehuisvest op een ruime campus in het centrum van Gent. De sporthal en de theaterzaal worden gedeeld met externe organisaties.

De instelling gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Het opvolgen van het welzijnsbeleid behoort tot het takenpakket van de logistiek directeur en de voltijds vrijgestelde preventieadviseur. Zij leveren inspanningen om tussentijds bijkomende tekorten op te sporen en bewaken de opvolging van de adviezen geformuleerd in de externe verslagen. Het comité ter preventie en bescherming op het werk is sterk begaan met de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de school. De school neemt opgemerkte tekorten op in de plannen die de beheersing ervan regelen of werkt ze onmiddellijk weg. De meeste gekende tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting effectief weggewerkt; andere zijn gepland.

De uitwerking van het plan is concreet en realistisch waardoor aangenomen kan worden dat de uitvoering zal volgen. De gebouwen worden op regelmatige basis onderhouden. De school verzamelt in voldoende mate gegevens om de kwaliteit van haar welzijnsbeleid doelgericht te evalueren. Het aankoop- en indienststellingsbeleid verloopt conform de voorschriften. De betrokkenheid van de preventieadviseur is uitgeschreven in een procedure.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid voldoen de meeste kwaliteitsaspecten aan de minimale verwachtingen. De schoolleiding levert voortdurend inspanningen tot het verbeteren en verfraaien van de infrastructuur en heeft hierbij aandacht voor het veiligheidsaspect. Tijdens het bezoek ter plaatse blijkt dat er op een aantal plaatsen de pictogrammen niet zijn aangebracht volgens de voorschriften. Twee kolomboormachines in het technieklokaal zijn niet voldoende beveiligd door het ontbreken van de beschermkappen. De leuningen van de trappen en borstweringen in gebouw De Schrijver en Van Eersel zijn niet meer conform de regelgeving en dienen verhoogd te worden conform de veiligheidsvereisten. De stookplaats in gebouw Latijns kwartier is niet vrij van brandbaar materiaal. De controle van de brandblusapparaten gebeurt jaarlijks. De evacuatieoefeningen worden georganiseerd en geëvalueerd.

De school legde alle documenten met betrekking tot de onderzoeksvragen van BVH voor. De meeste verslagen besluiten met een 'voldoet'. De verplichte periodieke keuringen door de erkende diensten volgt de school goed op. Het verslag van de keuring van de laagspanningsinstallatie geeft aan dat de installatie voldoet. De keuringsverslagen van de verwarmingsinstallaties besluiten dat de installaties goed werken. Vrijwel alle veiligheidsinstructiekaarten en MSDS-fiches (Material Safety Data Sheet) zijn beschikbaar. De school beschikt over een milieuvergunning en een toelating van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen. De school voert de controles uit van toestellen, installaties en arbeidsmiddelen die vallen onder de controle van een bevoegde dienst. De periodieke controles van ladders en stellingen gebeuren systematisch. Een externe firma controleert jaarlijks de turntoestellen.

De sanitaire installaties worden behoorlijk onderhouden. De school houdt een register met de interventies van de eerste hulp bij en de preventieadviseur volgt de tussenkomsten op. De verzorgingsruimte voldoet en bevat de noodzakelijke uitrusting.

De directie en veel personeelsleden leveren inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Omwille van de systematiek waarmee de school de tekorten opspoort en verbetert, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen om de resterende tekorten weg te werken. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een duidelijke visie op leerbegeleiding, die ze verankert in haar opvoedingsproject en binnen de bredere leerlingenbegeleiding. De school heeft hierbij de verschillende rollen en niveaus binnen een zorgcontinuüm gestructureerd en geëxpliciteerd. Er is groeiende aandacht voor de rol van de klastitularis en hulptitularis, samen met de vakleraren, op het vlak van de eerstelijnszorg. De school stelt duidelijke verwachtingen met betrekking tot remediëring binnen een leerlingvolgsysteem. Ook de visie op 'leren leren', studiebegeleiding, talenbeleid en taalgericht vakonderwijs is op een relevante wijze in ontwikkeling.

Ondersteuning De school biedt een brede ondersteuning op schoolniveau via vier leerlingenbegeleiders, twee voor de eerste graad en telkens een voor de tweede en derde graad. Deze hebben hiervoor een veeleer beperkt aantal uren 'bijzondere pedagogische taken' (BPT). Hun takenpakket omvat zowel de socio-emotionele begeleiding als de leer- en studie(keuze)begeleiding. Leerlingen met een brede studieproblematiek worden door hen gericht geremedieerd op het vlak van studievaardigheden na doorverwijzing vanuit de klassenraad. Daarnaast investeert de school in inhaallessen (Frans, Nederlands, Latijn, wiskunde), avondstudie en gerichte taalondersteuning (in het kader van de gelijke onderwijskansenwerking).

Er vinden voldoende klassenraden plaats waarin de klastitularis samen met de hulptitularis een coördinerende rol vervult. De directeur en leerlingbegeleiders wonen deze klassenraden ook bij en hebben daarbij zowel een ondersteunende als stimulerende rol. De leerlingenbegeleiders brengen voor de eerste portretterende klassenraad een rijk geheel aan informatie samen. De eerste evaluerende en begeleidende klassenraad vindt echter pas eind december plaats. Hierdoor worden tijdens het eerste semester kansen gemist om de benodigde remediëring voldoende tijdig en aangestuurd vanuit de klassenraad te laten plaatsvinden. Algemeen is er tijdens de klassenraden wel groeiende aandacht voor het maken van duidelijke afspraken rond remediëring bij tekorten. Dit wordt ook steeds gerichter ondersteund door de directie en leerlingenbegeleiders. In de visietekst zijn hier concrete afspraken rond terug te vinden en vanuit de vakdoorlichtingen blijkt er voldoende gedragenheid bij de leraren hiervoor te ontstaan. Het doel is dat concrete remediëringsafspraken ook genoteerd worden in het leerlingvolgsysteem mede als basis voor een verdere opvolging, maar de concrete invulling hiervan moet duidelijk nog groeien en gebeurt met verschillende snelheden. De leraren worden verder ondersteund door concrete suggesties voor het geven van rapportcommentaren. Dit is echter minder het geval wat betreft het aanreiken van een breder arsenaal aan mogelijke vormen van remediëring.

De school voert een gericht beleid voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, wat tot uiting komt in het aanreiken van een concreet begeleidingsplan met compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen. Het overleg met de ouders is sterk uitgewerkt waardoor deze intensief bij het leerproces van hun kinderen worden betrokken.

Op het vlak van de aandacht voor 'leren leren' en studiebegeleiding is er een relevante verschuiving van op zichzelf staande lesuren naar 'leerfiches'. Daarbij worden verschillende aspecten van 'leren leren' geïntegreerd in de lesaanpak van een aantal vakleraren. Hierdoor kan het een veel sterker praktijkgericht karakter krijgen. De werkgroep 'leren leren' zal dit het lopende schooljaar verder uitrollen bij de betrokken vakleraren. Bedoeling is dat dit ook zal gebeuren binnen een leerlijn over de verschillende leerjaren heen met aangepaste aandachtspunten. Verder is ook het meegeven van leerstofoverzichten voor de examens en het geven van mogelijke studietips ingeburgerd bij de meeste vakgroepen.

Doeltreffendheid Vooral de begeleidende klassenraden vormen het forum waar de doeltreffendheid van de leerbegeleiding aan de orde is en kan worden opgevolgd. De ondersteunende structuren daartoe zijn nu sterk aanwezig. Op basis van de analyse van het leerlingvolgsysteem wordt echter duidelijk dat de uiteindelijke remediëringssinitiatieven nog verschillen per leraar, met soms te vergaande verschillen qua diepgang en impact. De procesmatige kwaliteitsbewaking van de doeltreffendheid blijft nog beperkt. Toch is de kwaliteitszorg rond leerbegeleiding duidelijk en positief in ontwikkeling.

De preventieve leerbegeleiding is in handen van de vakleraar en de klastitularis. De school verwacht dat zij dit concretiseren door het bewaken van een goede basisdidactiek, onder meer via het hanteren van differentiatievormen, via activerende werkvormen die mogelijkheden geven tot aandacht voor metacognitieve vaardigheden en via procesevaluatie. De school heeft de laatste jaren een boeiend professionaliseringstraject rond activerend lesgeven gelopen, maar de verdere verwachtingen naar leraren en vakgroepen toe blijven zeer impliciet. De kwaliteitsbewaking hiervan is volledig overgelaten aan de vakgroepen en gebeurt met verschillende ontwikkelsnelheden.

De school heeft haar visie op het talenbeleid de voorbije jaren vooral vertaald naar taalzorg in de eerste graad en naar het stimuleren en ondersteunen van taalkwaliteit in de hele school. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de noden van de betrokken leerling. De vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk voldoende afgestemd zijn op het talige niveau van de leerlingen. Verder zijn er een aantal mooie taalgetinte initiatieven (bijvoorbeeld de leesgroepjes) die zich ook expliciet trachten te richten op leerlingen met taalnoden. De beleidsmatige verwachtingen naar de andere vakgroepen om te werken aan vaktaal en instructietaal worden echter algemeen en impliciet gesteld. De school gaat dit jaar wel bottom-up inzetten op het stimuleren van taalgericht vakonderwijs via het leren uit observaties van collega's.

Ontwikkeling De leerbegeleiding wordt gekenmerkt door een sterke ontwikkeling en dynamiek. De kwaliteitszorg rond remediëring en rond preventieve leerbegeleiding via differentiatie, activerend lesgeven en taalgericht vakonderwijs blijft momenteel echter nog te vrijblijvend. De school is zich echter bewust van de verschillende ontwikkelsnelheden en zet duidelijke stappen om bij haar zorgbeleid meer gegevens te verzamelen en de kwaliteitscirkel beter te sluiten. Ook maakt de school geleidelijk aan werk van de benodigde professionalisering rond een aantal aspecten van de leerbegeleiding als basis voor een voldoende diepgaande visieontwikkeling bij de leraren.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een transparante visie op evaluatie. In de visie wordt het doel, het proces, de wijze en de kwaliteit van evalueren besproken. Evaluatie is een middel om het reflecterend vermogen van leerlingen en leerkrachten te ontwikkelen. De directie streeft een evaluatie na als onderdeel van het leerproces met als doel een krachtige en kwaliteitsvolle talentenontwikkeling. Het beleid houdt daarbij rekening met een aantal factoren die bepalend kunnen zijn voor een kwaliteitsvol evaluatieproces: de eigenheid van de leerling, de leerplandoelstellingen, de deskundigheid van de leraren en de juridische aspecten met betrekking tot leerlingenevaluatie. Het evaluatiebeleid bevat zowel organisatorische als procedurele richtlijnen. Voor haar deliberatiebeleid sluit de school aan bij de richtlijnen van de koepel. Die pleiten voor een toekomstgerichte, prospectieve deliberatiehouding, met aandacht voor de totale persoon van de leerling en het streven naar consensus bij de deliberatiebeslissing.

Ondersteuning De evaluatie wordt ondersteund via een aantal interne schooldocumenten die expliciete richtlijnen, praktische en organisatorische afspraken bevatten voor de evaluatiepraktijk. Deze zijn een referentiekader voor de organisatie en de vorm van de leerlingenevaluatie. Er zijn onder andere afspraken over de spreiding van toetsen, het aantal rapportperiodes, de puntenverhouding dagelijks werk/examen, de transparantie van de puntenverdeling bij de examens, mondelinge proeven, het gebruik van vakantietaken en het elektronisch bijhouden van evaluatiegegevens. Het evaluatiesysteem is gedifferentieerd naargelang de graad. In de eerste graad zijn er drie examenperiodes. In de tweede en derde graad zijn er twee examenperiodes. Naast deze examenperiodes zijn er voor een aantal vakken, afhankelijk van de studierichting, partiële examens voor de paasvakantie. Met het oog op verwerking van grotere gehelen neemt het aantal partiële examens stelselmatig af. In het eerste jaar van de tweede graad zijn er vijf partiële examens, in het tweede leerjaar van de tweede graad drie en in de derde graad twee.

Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen genieten bij het afleggen van toetsen en examens compenserende en/of dispenserende maatregelen. Het dagelijks werk weegt ten opzichte van de examens, trapsgewijs per graad, met een verminderende verhouding door in het totaalresultaat. In de eerste graad is de verhouding dagelijks werk/examen 40/60. In de tweede graad is in het totaalresultaat van het vak het gewicht van de examens het dubbele van het gewicht van het dagelijks werk. In de derde graad is dit drie keer het gewicht van het dagelijks werk. In het jaartotaal is het gewicht van het tweede semester steeds anderhalve keer het gewicht van het eerste semester. De vakken hebben een gewicht in verhouding tot het aantal lesuren.

De school informeert frequent aan de hand van rapporten voor dagelijks werk. Deze zijn vooral kwantitatief sterk gestoffeerd. Leraren kunnen commentaar schrijven bij de rapportcijfers. De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem en krijgen geregeld mondelinge feedback tijdens oudercontacten.

De school legt de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de representativiteit en de validiteit van de evaluatie aan de leerplaneisen bij de vakgroepen en de leraren. Zij rekent op hun professionaliteit. De richtlijn dat alle klasgroepen voor eenzelfde leerplan hetzelfde examen krijgen, dwingt tot overleg. Dit wordt gezien als kwaliteitsbewaking en wordt gefaciliteerd door het wekelijks ingeroosterd vakoverleg.

Doeltreffendheid Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat aan de kwaliteitseisen van het visiedocument grotendeels voldaan is. De evaluatie beantwoordt in de meeste onderzochte vakken aan de leerplaneisen en ze is op de leerplanvisie afgestemd. In enkele vakken is ze nog te weinig gericht op de vakattitudes en de vaardigheidsgerichte leerplandoelen. De focus ligt dan op de bevraging van reproduceerbare kennis. Ook de mate waarin attitudes geëvalueerd worden, is niet in alle vakgroepen duidelijk omdat daar weinig richtlijnen over bestaan op schoolniveau. Sommige leraren rapporteren wel over de attitudes, onder andere in de rapportcommentaren.

Om het procesmatig karakter van de evaluatie te beklemtonen, neemt de school initiatieven om de leerbegeleiding te laten aansluiten op de evaluatiepraktijk. Om dit verder uit te werken is vorig schooljaar de werkgroep evaluatie opgegaan in de werkgroep 'leren leren'. De uitwerking van evaluatie daarin is nog niet gestart. In heel wat vakken is de evaluatie wel ingebed in het leerproces doordat feedback gegeven wordt op toetsen en examens. In geval van tegenvallende studieresultaten wordt op gestructureerde wijze in remediëring voorzien in de eerste graad. Dit gebeurt minder gestructureerd in de tweede en in de derde graad. De commentaarruimte op de rapporten wordt niet altijd benut. Als er commentaren geformuleerd worden, zijn die meestal aanmoedigend. Het recentelijk ingevoerd elektronische leerlingenvolgsysteem komt weliswaar aan de grootste informatienoden tegemoet. De eindbeslissingen van de delibererende klassenraden zijn toekomstgericht en houden rekening met de studievorderingen en meerdere elementen uit het leerlingendossier via het elektronisch platform. De school laat haar beslissingen geregeld vergezeld gaan van waarschuwingen en/of vakantietaken. In geval van B- en C-attesten voldoet de school aan de motiveringsplicht. In de motivering van de attesten ligt de klemtoon overwegend op de studieresultaten. De verwijzing naar de aanvullende elementen uit het dossier van de leerling is veeleer beperkt (BVR 2002, art. 5, §1, 5, 8).

Ontwikkeling De evaluatiepraktijk is in ontwikkeling. De voorbije schooljaren zorgde de werkgroep evalueren voor ondersteuning. Er is ook externe ondersteuning op school- en vakniveau door de pedagogische begeleiding. Na de fase van de visieontwikkeling dient een strategie te worden ontwikkeld om bij alle participanten een draagvlak te creëren voor een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk. Hoewel er een duidelijke visietekst is over evaluatie, verloopt de specifieke ontwikkeling van de evaluatiepraktijk bij sommige vakgroepen sneller dan bij andere. De groei naar meer deskundigheid op het vlak van de evaluatiepraktijk wordt nog te weinig gestuurd vanuit een gericht professionaliseringsbeleid.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het directieteam bestaat uit een directeur voor de middenschool, een directeur en een adjunct-directeur voor de bovenbouw en een logistiek directeur. Elk hebben ze duidelijk omschreven en afgebakende bevoegdheidsgebieden en verantwoordelijkheden. Die zijn onderling en met de raad van bestuur afgesproken en bij het voltallige personeel bekend zijn. De samenwerking binnen het directieteam verloopt doeltreffend. De eindverantwoordelijkheid berust bij de directeur van de bovenbouw.

De leiderschapsstijl is doortastend met oog voor dialoog en inspraak. De directie laat ruimte voor de specifieke invulling van de schoolwerking door de vakwerkgroepen en thematische werkgroepen, binnen een globaal vastgelegd organisatorisch kader. De directie kan rekenen op een professioneel sterk en geëngageerd schoolteam.

De taakverdeling voor de personeelsopvolging is transparant. Aanwervingen gebeuren in overleg tussen de directieleden. Er zijn functiebeschrijvingen, in sommige gevallen gepersonaliseerd. De directie houdt gefaseerd functionerings- en evaluatiegesprekken. De schoolleiding hecht belang aan open communicatie en informatiedoorstroming. Ze stuurt aan op de laagdrempeligheid, onder meer door hun aanwezigheid op vakvergaderingen en in de leraarskamer.

Visieontwikkeling De missie en visie van de school zijn geïnspireerd op die van het katholieke onderwijs. De school wil een ‘humaniora’ zijn in de oorspronkelijke betekenis van het woord, met een brede en harmonische vorming.

Het opvoedingsproject van de school omschrijft zeven strategische ‘ankerpunten’ die de basis vormen voor het schoolwerkplan en de operationalisering in verschillende werkgroepen. Met algemeen menselijke waarden, zoals gastvrijheid en solidariteit, de positionering van bepaalde studierichtingen, het extracurriculaire aanbod en het toenemend belang van leerzorg, wil de school zich duidelijk profileren, zowel intern als extern. De missie en visie van de school is bekend en gedragen door het personeel.

Voor tal van processen en activiteiten heeft de school aparte visies ontwikkeld. Die zijn – in mindere of meerder mate – uitgewerkt en gekoppeld aan concrete doelstellingen.

Besluitvorming Over de meeste materies beslist de directie collegiaal en na overleg met het personeel via de verschillende overleg- en beslissingsorganen binnen de school.

De uitwerking van het schoolbeleid in concrete acties gebeurt door werkgroepen, vakwerkgroepen, leerlingbegeleiders en het ondersteunend personeel. Voor de vakwerkgroepen is een extra uur ingeroosterd voor structureel overleg. Dit komt het besluitvormingsproces ten goede, maar is niet in alle gevallen een garantie voor inhoudelijke afstemming. Ook het ondersteunend personeel wordt geregeld betrokken bij het beleid. Een aantal beleidsbeslissingen illustreren het belang dat de school hecht aan de betrokkenheid van het personeel en de doeltreffendheid van de bottom-upaanpak.

De school communiceert intern helder met alle betrokkenen via verschillende (elektronische) kanalen. Ook het frequente informele overleg levert een toegevoegde waarde. Voor de externe communicatie zijn brochures en een overzichtelijke website de geschikte kanalen. De veelvuldige aanwezigheid van de school in de pers draagt bij tot een positief imago.

De directie organiseert geregeld personeelsvergaderingen, die thematisch aansluiten bij de actiepunten in het schoolwerkplan. De besluitvorming verloopt reglementair en met participatie van alle schoolgeledingen, waaronder een dynamische leerlingenraad.

Kwaliteitszorg Kwaliteit van onderwijs is één van de beleidslijnen in het pedagogisch project van de school. De zorg voor kwaliteit is merkbaar in tal van facetten en geledingen binnen de school. Ook voor de meeste vakgroepen behoort een permanent kwaliteitsstreven tot de gangbare cultuur. De instrumenten die de school inzet om de kwaliteit van de werking te garanderen, variëren afhankelijk van de activiteit: data-analyses, interne bevragingen, lesobservaties, feedbackgesprekken, evaluaties, e.d. De school volgt de instroom, uitval, slaagcijfers en doorstroom van leerlingen op binnen de vakgroepen en op directieniveau. De doeltreffendheid van deze aanpak blijkt uit bijstellingen van het beleid of de dagelijkse activiteiten.

De mate waarin de vakgroepen ingaan op het kernproces verschilt echter per vakgroep. Er is dus nog ruimte om de onderwijskundige opvolging van de vakgroepen vanuit de schoolleiding te optimaliseren, ook met oog op gerichte professionalisering en de pedagogisch-didactisch vernieuwing, die nochtans expliciet in de schoolvisie staat. Onderzoek naar het welbevinden van de leerlingen en het personeel gebeurt, maar slechts ad hoc. Het behoort niet tot een systematische kwaliteitsmethodiek.

De school stelt zich ontwikkelingsgericht op en is receptief ten aanzien van extern advies en beoordelingen.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de derde graad.
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in de tweede graad.
- De organisatie van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De structurele uitwerking van de leerbegeleiding.
- De dynamiek in heel wat vakgroepen.
- De brede en harmonische vorming.
- De expertise en het engagement van het personeel.
- De opvoedende en lerende dynamiek van de leerlingenraad.

Wat betreft het algemeen beleid

- De realisatie van het pedagogisch project van de school.
- De doeltreffende samenwerking binnen het directieteam.
- Het streven naar evenwicht tussen daadkracht en gedragenheid van beslissingen.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het onderzoekend leren/leren onderzoeken bij de leerplanrealisatie voor biologie in de tweede graad.
- Het planmatig nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerplangerichtheid van de evaluatie in een aantal vakken.
- De verdere aansturing en opvolging van het remediëringsbeleid via de klassenraden.
- De implementatie van vernieuwingen in de onderwijspraktijk.
- De kwaliteit van de deliberatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De onderwijskundige aansturing en opvolging van de vakgroepen.
- De structurele aandacht voor kwaliteitsbewaking.
- Het systematisch opvolgen van het welbevinden van de leerlingen en het personeel.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor informatica in de tweede graad (geen opvolging).

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert POLFLIET de inspecteur-verslaggever	Hilde ALLAERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	